

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem v právní věci

žalobce: **A. A.**
st. příslušnost Afghánistán
t. č. pobyttem ZZC Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty
zastoupený advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2019, č. j. OAM-146/LE-BA04-VL11-PS-2019, ve věci zajištění v zařízení pro zajištění cizinců

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna ustanoveného zástupce žalobce **Mgr. Ladislava Bárty**, advokáta se sídlem v Ostravě, Purkyňova 787/6, se určuje ve výši 6 800 Kč a bude mu vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Česká republika **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se původně tzv. blanketní žalobou, doručenou Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) dne 3. 4. 2019, doplněnou o povinné náležitosti prostřednictvím ustanoveného zástupce dne 16. 4. 2019, domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců do 19. 7. 2019.
2. Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Vyhodnocení použitelnosti zvláštních opatření zakotvených v § 47 zákona o azylu ze strany žalovaného je podle žalobce zavádějící a zjevně nesprávné. Žalobce uvedl, že i pokud by byl dán důvod zajištění, v žádném případě nenastala situace, v níž by nebylo možné zvláštní opatření aplikovat. Odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle kterého „o neúčinnosti zvláštního opatření v případě jmenovaného svědčí jeho zcela účelové jednání, když se udělení mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným“, nemůže podle žalobce bez bližšího zohlednění jeho konkrétní situace vyloučit aplikovatelnost zvláštních opatření, neboť samotná účelovost žádosti v žádném případě nemůže vést k závěru o tom, že by žadatel o mezinárodní ochranu nerespektoval uložená zvláštní opatření a jakkoliv by mařil předmětné řízení o své žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Existence probíhajícího řízení o udělení mezinárodní ochrany je oproti stavu, kdy je žadatel ohrožen vykonatelným rozhodnutím o správním vyhoštění, jistým druhem - byť třeba dočasným - pobytového titulu a osoba, která se snaží za každou cenu zůstat na území České republiky, nemá důvod takové řízení mařit a svůj legální pobyt si vlastním přičiněním zkracovat. Podle žalobce žalovaný nedostatečně zhodnotil možnost uložení zvláštních opatření, vůbec se nezabýval tím, zda žalobce má i po podání žádosti o mezinárodní ochranu s ohledem na seznámení s podstatou dublinského azylového systému a nemožností následného podání žádosti o mezinárodní ochranu v Německu či Francii (což jsou země, kam původně - vůbec nevěda ani o existenci České republiky - směřoval) zájem na tom, eventuálně území České republiky opustit a zmařit tak řízení o udělení mezinárodní ochrany. Ke svému kategorickému závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření dospěl žalovaný na základě nepřijatelně stručných a výběrových argumentů bez komplexního a úplného posouzení situace a jeho pravděpodobné motivace v dalším postupu na území Evropské unie a České republiky, což má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a zopakoval důvody uvedené v napadeném rozhodnutí, pro které přistoupil k zajištění žalobce a pro které podle jeho názoru nelze upřednostnit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu.

4. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce byl společně s další osobou nalezen na území České republiky (v Praze) dne 6. 2. 2019 hlídkou Policie České republiky v zavazadlovém prostoru kamionu srbského přepravce. Oba muži hlídky oznámili, že jsou z Afghánistánu, neměli u sebe žádné doklady, ani nedisponovali oprávněním k pobytu na území České republiky. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, ze dne 22. 2. 2019, č. j. KRPA-55993-36/ČJ-2019-000022-ZSV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 zákona číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a stanovena doba 2 let, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Důvodem zajištění byla skutečnost, že žalobce pobýval na území České republiky nejméně ode dne 6. 2. 2019 (kdy byl zadržen hlídkou Policie ČR) neoprávněně bez víza nebo platného oprávnění k pobytu. S rozhodnutím byl žalobce seznámen dne 22. 2. 2019. Dne 27. 2. 2019 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný následně rozhodl dne 1. 3. 2019 napadeným rozhodnutím o zajištění žalobce. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí jednak zopakoval skutkové okolnosti uvedené shora, a to zejména pokud jde o okolnosti příjezdu a pobytu žalobce na území České republiky. Dále konstatoval obsah výpovědi žalobce do protokolu dne 7. 2. 2019, kdy měl žalobce uvést, že je mu odhadem 17 let, že v České republice zůstat nechce, protože hodlá pokračovat až do Francie a nemá žádný doklad. Na území České republiky nemá žádný majetek ani příbuzné, z domovského státu odcestoval, protože v jeho zemi je válka a jeho život je v nebezpečí. Podle lékařské zprávy (která je součástí správního spisu) ze dne 6. 2. 2019 se v případě žalobce jedná o osobu starší 18 let. Žalovaný z dosavadního jednání žalobce dovodil existenci zřejmého nebezpečí, že bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění a podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo zapříčiněno snahou vyhnout se mu, přičemž žalobce mohl o mezinárodní ochranu požádat již dříve. Stejně tak nepovažoval žalovaný za účinné uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť z dosavadního jednání žalobce je zřejmé, že by jeho propuštěním byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a že nelze rozumně předpokládat, že by náhle změnil své jednání a respektoval zvláštní opatření, která by mu správní orgán uložil.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a to v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu, neboť žalobce nařízení jednání nenavrhl, naopak s rozhodnutím bez jednání výslovně souhlasil.
6. Předmětem přezkumu ze strany krajského soudu bylo rozhodnutí o zajištění žalobce coby žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
7. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo (tj. žalovaný) v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

8. Podle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).
9. Žalobce v žalobě (resp. v jejím doplnění) nezpochybňoval skutkové závěry žalovaného učiněné z obsahu správního spisu, včetně výpovědi žalobce ze dne 7. 2. 2019, proto tyto skutkové okolnosti nejsou s ohledem na dispoziční a koncentrační zásadu ovládající řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí předmětem soudního přezkumu.
10. Nosným a v podstatě jediným žalobním bodem je nesouhlas žalobce s tím, jakým způsobem žalovaný posoudil a odůvodnil v jeho případě (ne)možnost využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalobce v této souvislosti především namítal, že žalovaný vycházel fakticky pouze ze zdůvodnění údajné účelovosti žádosti žalobce o mezinárodní ochranu s ohledem na její podání teprve po svém zajištění, aniž by zohlednil jeho konkrétní situaci.
11. Podle přesvědčení krajského soudu jsou úvahy žalovaného týkající se nezbytnosti zajištění, včetně hodnocení (ne)možnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, dostatečné, přezkoumatelné a ob stojí v konfrontaci se žalobními námitkami. Žalovaný správně poukázal v první řadě na to, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu teprve poté, kdy bylo rozhodnuto o jeho vyhoštění. Uvedená skutečnost nebyla mezi účastníky sporná. Krajský soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, kterou žalovaný opřel také o jeho původní výpověď (před vydáním rozhodnutí o vyhoštění), že nemá zájem v České republice zůstat, ale má zájem pokračovat do dalších zemí Evropské unie (Francie). Ostatně žalobce v žalobě proti závěru o účelovosti podání žádosti ani žádnými konkrétními námitkami nebrojil (vyjma blíže nerozvedené poznámky o „údajné účelovosti“).
12. Se žalobcem lze souhlasit potud, že podle citovaných zákonných ustanovení má před zajištěním cizince v zařízení pro zajištění cizinců přednost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu (uložení povinnosti cizinci zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit ve stanovené době). Stejně tak je pravdou, že důvody zajištění budou zpravidla odlišné od důvodů, pro které nelze účinně uplatnit zvláštní opatření. Poněkud rozdílná situace však platí pro zajišťovací důvod uvedený pod písmenem e), o který v tomto případě jde. Ke vztahu k § 46 odst. 1 písm. e) (důvody zajištění) a § 47 zákona o azylu (zvláštní opatření) se již opakovaně vyslovoval Nejvyšší správní soud v rozsudcích, které jsou dostupné na jeho webových stránkách www.nssoud.cz. V rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. V rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018 - 32 Nejvyšší správní soud nepovažoval za nesprávný postup, kdy žalovaný správní orgán zčásti ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti

využití zvláštních opatření. Jakkoli nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější, než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění.

13. Uvedené závěry aplikoval krajský soud na poměry projednávané věci se závěrem, že žalovaný nepochybil, pokud ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření. Není přitom pravdou, že by žalovaný při vyhodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření vycházel pouze ze zdůvodnění údajné účelovosti žádosti. Závěry žalovaného nelze vnímat izolovaně a nepřipustně je vytrhávat z obsahu celého odůvodnění. Žalovaný se na straně 1 a 2 napadeného rozhodnutí podrobně zabýval pobytovou historií žalobce a z kontextu celého jeho odůvodnění je zřejmé, že důvodem, pro který dospěl k závěru o nutnosti jeho zajištění, včetně neúčinnosti zvláštních opatření, je kromě účelového podání žádosti, také nerespektování právního řádu žalobcem, a to jednak pokud jde o způsob, jakým se žalobce na území České republiky dostal (v zavazadlovém prostoru kamionu), tak také o skutečnost, že se zde pohyboval bez cestovního dokladu a oprávnění k pobytu, a v neposlední řadě také o nepravdivé údaje o jeho věku, které správnímu orgánu sděloval. Uvedené skutečnosti i podle přesvědčení krajského soudu odůvodňují závěr, že zvláštní opatření by v tomto případě nebyla účinná a důvody zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu existují.
14. Stejně tak nelze akceptovat námitku žalobce ohledně vnitřní rozpornosti napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřuje v závěru žalovaného o obavách, že by žalobce při propuštění mařil řízení ve věci mezinárodní ochrany (přestože na jiných místech napadeného rozhodnutí hodnotí žádost o mezinárodní ochranu jako účelovou). Žalovaný totiž odůvodnil zajištění žalobce nejen nebezpečím, že by žalobce mařil řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale současně zdůraznil, že účelem zajištění podle dotčeného zákonného ustanovení je vedle zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně také zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění. Uvedený závěr je přitom v souladu s rozhodovací praxí Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 – 48 nebo ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018 – 32), který opakovaně zdůrazňuje, že účelem zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění pro případ, že by se toto rozhodnutí stalo vykonatelné v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. Věc tak nelze posuzovat izolovaně z hlediska zájmu žalobce nemařit řízení o azylu, ale také v souvislosti se zajištěním jeho dostupnosti pro následný možný výkon správního vyhoštění. Za tohoto stavu pak nemohou zákonnost a správnost napadeného rozhodnutí zyrátit ani žalobcem nastíněné úvahy o změně jeho názoru ve vztahu k setrvání na území České republiky, které nemohou zavdat věrohodnou záruku spolupráce žalobce se žalovaným ani garantovat jeho dostupnost pro případný výkon rozhodnutí o vyhoštění.
15. Krajský soud uzavírá, že k zajištění žalobce měl žalovaný dostatečnou oporu ve zjištěném skutkovém stavu, žalovaný měl dostatečné podklady k závěru, který v napadeném rozhodnutí vyslovil a rozhodnutí bylo náležitě odůvodněno, a to i ve vztahu k § 47 zákona o azylu. Krajský soud neshledal ani rozpor s článkem 15 Směrnice číslo 2013/33/EU, na který žalobce poukázal. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

16. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.
17. Žalobci byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 4. 2019 ustanoven k ochraně jeho práv podle § 35 odst. 9 (od 24. 4. 2019 se jedná o odst. 10) s. ř. s. zástupce z řad advokátů Mgr. Ladislav Bárta, jehož odměnu a hotové výdaje hradí stát. Krajský soud ve třetím výroku přiznal zástupci žalobce odměnu za zastupování podle vyhlášky číslo 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) ve výši 6 200 Kč, a to za dva úkony právní služby (1.- první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a 2. doplnění žaloby) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodu 5 advokátního tarifu. Dále krajský soud přiznal zástupci žalobce paušální náhradu hotových výdajů za uvedené dva úkony ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 800 Kč budou zástupci žalobce vyplaceny z rozpočtových prostředků krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
18. V posledním výroku rozhodl krajský soud o tom, že Česká republika právo na náhradu nákladů řízení nemá, protože žalobce splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a žalovaný byl v řízení úspěšný, pročež ani jednomu z nich nelze podle § 148 odst. 1 zákona číslo 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, uložit povinnost k náhradě nákladů řízení státu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 29. dubna 2019

JUDr. Martin Láníček
samosoudce